

Govor ministra Brajovića na Trećoj godišnjoj ministarskoj konferenciji
“Regionalna i transnacionalna saradnja u borbi protiv organizovanog kriminala
u Jugoistočnoj Evropi: izazovi i dostignuća“

Tema: *Prenos najboljih praksi u borbi protiv organizovanog kriminala na
Zapadnom Balkanu, sa posebnim akcentom na trgovinu drogom i
visokotehnološki kriminal*

Beograd, 28-30. novembar 2011. godine

Poštovane dame i gospodo,
Uvažene kolege,

Zadovoljstvo mi je da vas, u ime Vlade Crne Gore i u svoje ime pozdravim. Zahvaljujem mom prijatelju prvom potpredsjedniku Vlade R.Srbije i ministru unutrašnjih poslova Ivici Dačiću i ministarki pravde g-đi Malović, na pozivu, odličnoj organizaciji ove Konferencije i izboru aktuelnih tema za diskusiju. Uvjeren sam da ćemo otvorenim razgovorom i zaljučcima usmjerenim na konkretne aktivnosti u narednom periodu, doprinijeti jačanju regionalne saradnje naših zemalja u borbi protiv organizovanog kriminala na Zapadnom Balkanu.

Mišljenja sam da je godina koja se bliži kraju bila od izuzetnog značaja za cijeli region i da smo u prilici da konstatujemo da smo svi ostvarili vidljiv napredak u procesu evropskih i evroatlantskih integracija, iako se naše države nalaze u različitim fazama pristupa.

Usvajanjem Izvještaja o napretku oktobra ove godine, Evropska komisija je dala preporuku Evropskom savjetu da donese odluku o otvaranju pristupnih pregovora sa Crnom Gorom. Komisija je u svom Izvještaju konstatovala da se Crna Gora uspješno suočila sa prioritetima definisanim 2010. godine, kroz ispunjenje sedam ključnih prioriteta iz Mišljenja EK, kao i da je postigla potreban nivo usklađenosti sa kriterijumima za članstvo u EU, a naročito Kopenhaškim političkim kriterijumima. Prepoznato je da su izazovi i suštinski

značaj daljeg procesa integracija, za Crnu Goru, održavanje postignutog nivoa reformi, i sprovođenje zakonodavstva i politika u oblasti vladavine prava.

S tim u vezi, Komisija je kroz Strategiju proširenja (*i glavni izazovi 2011-2012*) predložila primjenu novog pristupa i početak pregovora sa poglavljima 23 - Pravosuđe i osnovna prava i 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost.

Ponoviću da smo u prethodnom periodu bili posvećeni prilagođavanju zakonodavnog i institucionalnog okvira, kako bi uspostavili neophodne standarde definisane Kopenhaškim kriterijumima.

Napominjem da smo prošle godine usvojili drugu po redu Strategiju za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, sa pratećim Akcionim planom. Vlada je, takođe, nakon analize prošlogodišnjeg Analitičkog izvještaja i Mišljenja EK, u 7 akcionih planova definisala prioritetne aktivnosti, zadužila nadležne institucije i utvrdila rokove za ispunjavanje datih preporuka, od čega se jedan Akcioni plan odnosi na borbu protiv organizovanog kriminala. Na osnovu uspostavljenog mehanizma i redovnog praćenja izvještavanja od strane nadležnih institucija, mogu reći da ostvareni rezultati potvrđuju našu posvećenost ispunjavanju strateških ciljeva u ovoj oblasti.

Svjesni trenutka u kojem se nalazimo i izazova koji su pred nama, Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore i Uprava policije nastavljaju sa započetim aktivnostima, uz namjeru da predanim i kontinuiranim radom na sprovođenju čitavog niza zakonskih rješenja, unaprijede borbu protiv organizovanog kriminala.

U tom smislu, naši prioriteti su usmjereni na jačanje kapaciteta i efikasnosti, prevashodno policije, tužilaštva i sudstva, njihove međusobne saradnje i povezanosti, kao i dalje unaprijeđenje regionalne i međunarodne saradnje.

Smatram da je poseban doprinos jačanju evropskih integracionih procesa naših država dalja promocija dinamične regionalne i međunarodne saradnje, zasnovane na zajedničkim ciljevima, razmjeni iskustava i jačanju partnerstva, u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala, posebno trgovine drogom.

U toku 2011. godine realizovano je 6 predmeta usmjerenih ka organizovanim kriminalnim grupama-koje se bave trgovinom drogom, a koje su djelovale na domaćem i međunarodnom planu.

1. U januaru 2011. godine, u saradnji sa britanskom Agencijom za borbu protiv ozbiljnog organizovanog kriminala - SOCA, sproveli smo zajedničku akciju kontrolisane isporuke, prateći dvije "kokainske pošiljke", upućene iz Hondurasa u Crnu Goru preko londonskog aerodroma Hitrou, koji predstavlja jednu od petlji za prekooceansku poštu.
2. Nakon višemjesečnih operativnih i drugih policijskih aktivnosti u februaru 2011. godine, realizovana je akcija "Parangal". Predmet je bio usmjeren prema lokalnoj organizovanoj kriminalnoj grupi, koja se u dužem vremenskom periodu bavila krijumčarenjem i uličnom prodajom opojne droge heroin na teritoriji opštine Bar, kada je slobode lišeno 15 lica.
3. U martu 2011. godine, u saradnji sa vlastima i policijskim službama Savezne Republike Njemačke i Upravom carina Crne Gore, realizovana je međunarodna policijska akcija "Konte". Specijalnom državnom tužiocu podnijeta je krivična prijava protiv pet lica, zbog stvaranja kriminalne organizacije, kriminalnog udruživanja i neovlašćene proizvodnje, držanja i stavljanja u promet opojnih droga na organizovan način. Realizacijom akcije zaplijenjeno je i oduzeto 300 kilograma opojne droge kokain.
4. U aprilu 2011. godine, realizovan je predmet "Tanker". Nakon dobijenih operativnih saznanja o djelovanju međunarodne kriminalne grupe koja se bavi krijumčarenjem droge kokain, iz Južne Amerike do zemalja EU, u saradnji sa Specijalnim tužiocem započeto je prikupljanje dokaza. U toku rada na ovom predmetu ostvarena je značajna saradnja sa Agencijom za nacionalnu bezbjednost CG i američkom Agencijom DEA, od kojih su dobijeni konkretni podaci koji su se odnosili na aktivnost ove kriminalne grupe. Slobode je lišeno jedno lice na teritoriji Crne Gore, šest lica u Španiji, gdje je španska nacionalna policija pronašla i zaplijenila 70 kg opojne droge kokain.

5. U junu 2011.godine, realizovana su dva predmeta, vođena sa međunarodnim partnerima:

- Predmet "Sprint" je, u trajanju od šest mjeseci, vođen u saradnji sa policijskim službama BiH i Hrvatske, uz saradnju tužilaštava tih zemalja. Akcija je bila usmjerena prema međunarodnoj kriminalnoj grupi, koja se na organizovan način bavila krijumčarenjem opojne droge skank iz Albanije, preko teritorije Crne Gore, do BiH i Hrvatske. Slobode je lišeno 12 lica (pet na teritoriji CG, pet u BiH i dva lica u Republici Hrvatskoj), dok je za jednim licem raspisana potjernica. Tokom vođenja istrage, zaplijenjeno je 30 kg opojne droge skank.
- Takođe, realizovana je i međunarodna policijska akcija «Makondo». Predmet je vođen u saradnji sa britanskom Agencijom za borbu protiv organizovanog kriminala SOCA, u trajanju od par mjeseci. Razotkrivena je kriminalna grupa, za koju se smatra da je organizovala krijumčarenja kokaina putem poštanskih pošiljki iz Latinske Amerike u Crnu Goru.

U okviru ovog predmeta, u januaru 2011. godine, slobode je lišeno jedno lice koje je identifikovano kao primalac pošiljke, a u junu dva lica za koje se smatra da su bili organizatori ove aktivnosti. Ukupno je zaplijenjeno 262 grama opojne droge kokain.

6. U saradnji sa Višim državnim tužiocem, u julu 2011. godine, realizovana je policijska akcija "Lokal", u kojoj je lišeno slobode 11 lica. Višemjesečne policijske mjere i radnje ukazuju na osnovanu sumnju da su aktivnosti ove kriminalne grupe u dužem vremenskom periodu bile usmjerene uglavnom na tzv. uličnu prodaju opojne droge "heroin" na teritoriji Glavnog grada Crne Gore-Podgorica.

U oblasti borbe protiv droga, trenutno se sprovodi sedam predmeta koji se realizuju u saradnji sa Specijalnim državnim tužiocem za borbu protiv organizovanog kriminala i Višim državnim tužilaštvom, a svi predmeti se sprovode u saradnji sa međunarodnim partnerima.

U okviru vođenja istrage, u dva predmeta, ostvaruje se redovna razmjena informacija sa Kancelarijom DEA u Rimu, u dva predmeta sa policijom Kraljevine Belgije, Kraljevine Holandije i SR Njemačke, dok se jedan predmet vodi u saradnji sa MUP -om Slovenije, a dva predmeta realizuju se u saradnji sa policijom BiH, MUP-om Hrvatske i MUP-om Srbije.

U saradnji sa SELEC centrom iz Bukurešta pokrenuta je obimna međunarodna istraga, koja se odnosi na krijumčarenje raznih vrsta droga u regionu, dominantno skanka, a u koju je naknadno uključena policija i organi Državnog tužioca BiH, Hrvatske, Albanije i Srbije.

Iako su u značajnoj mjeri osnaženi mehanizmi za borbu protiv organizovanog kriminala u tužilaštvu, policiji i Upravi za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma, neophodno je i u narednom periodu raditi na unaprijeđenju razmijene informacija i boljoj povezanosti, operativnosti i tehničkoj opremljenosti.

Posebno, moram istaći neophodnost bolje obučenosti i opremljenosti nadležnih organa zaduženih za suzbijanje visokotehnološkog kriminala.

Crna Gora je na vrijeme prepoznala opasnost od krivičnih djela iz oblasti kompjuterskog kriminala, te je još 2004. godine uvrstila u svoj Krivični Zakonik djela iz oblasti kompjuterskog kriminala, koja su 2006.godine bila u potpunosti usaglašena sa Konvencijom o sajber kriminalu Savjeta Evrope iz 2001.godine. Novim Zakonikom o krivičnom postupku (ZKP) iz 2011. godine dodatno su normirana krivična djela koja tretiraju oblast kompjuterskog kriminala.

U proteklom periodu, počinjena su krivična djela iz oblasti neovlašćeno iskorišćavanje autorskog djela ili predmeta srodnog prava, falsifikovanje i zloupotreba kreditnih kartica i kartica za bezgotovinsko plaćanje, računarska prevara, oštećenje računarskih podataka i programa, neovlašćeni pristup zaštićenom računaru i računarskoj mreži, neovlašćeno korišćenje računara ili računarske mreže.

Porastom tehnologije, koja se svakim danom širi, raste i broj mogućnosti vršenja krivičnih djela. U tom smislu, neophodno je nastaviti sa unaprijeđenjem sistema za prikupljanje i analizu podataka o kompjuterskom kriminalu, pojačati obuku policijskih službenika, obezbijediti istražne i forenzičke radnje, kao i koristiti iskustva inostranih policijskih službi kroz razmjenu podataka i zajedničke preventivne aktivnosti.

Pokušao sam da u najkraćem predstavim rezultate koje Crna Gora ostvaruje u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala i nadam se da ćemo u narednom periodu, kao i do sada, imati otvorenu i uspješnu saradnju.

Pred svima nama su izazovi primjene zacrtanih strateških dokumenta, nastavak primjene evropskih zakona, kao i izazovi efikasnijeg rada službi nadležnih za kreiranje bezbjednijeg društva za sve naše građane, što podrazumijeva izvjesnu evropsku budućnost naših država.

Stoga sam uvjeren da ćemo prvom narednom prilikom imati mogućnost da kažemo da smo u tim namjerama i uspjeli.

Hvala.